

sub providentia ex hoc, quod divina cognitio se extendit ad omnia. Et circa hoc duo facit. Primo enim facit quod dictum est. Secundo occasione huiusmodi commendat claritatem divine cognitionis in comparatione ad claritatem solis materialis metro secundo ibi PURO CLARUM. Dicit ergo (27) QUAE¹⁴⁵ scilicet iam dicta scilicet quoad diversos¹⁴⁵ gradus libertatis et omnes actus inde provenientes¹⁴⁶ licet liberos CERNIT TAMEN ISTE INTUITUS PROVIDENTIAE scilicet divinae¹⁴⁷ CUNCTA RESPICIENS ET QUAEQUE¹⁴⁸ PRAEDESTINATA large accipit praedestinationem ut extendatur ad praescita (pre-) DISPONIT SUIS MERITIS scilicet reddendo bonis bona et malis mala et hoc confirmat auctoritate¹⁴⁹ quadam Graece posita quae¹⁵⁰ in Latino sonat¹⁵⁰ "omnia videt Deus et omnia audit."

[V m 2]

PURO CLARUM metrum¹ secundum libri quinti¹, quod dicitur² tetrametrum, id est quatuor pedum, Archilochicum³ ab inventore, dactylicum a pede praedominante,³ acatalecticum, id est sine syllaba abundante vel deficiente. Commendat⁴ autem in hoc metro excellentiam cognitionis divinae ex comparatione ad solem istum materiale dicens⁵ HOMERUS ORIS MELLIFLUI id est dulcis et suavis eloquentiae CANIT id est canendo describit PHOEBUM id est solem CLARUM PURO LUMINE fecit enim, ut⁶ dicunt quidam, Homerus quendam librum⁶ de claritate solis QUI TAMEN scilicet sol NON VALET⁷ INFIRMA LUCE

145 scilicet. . .diversos OR(que ad J) scilicet ista dicta quoad diversos D iam dicta ad diversos PPeG / 147 146. provenient P proveniunt PeG / 148 148. queque ORD que J quecumque PPeG / 150 149. auctoritare om. P / 150 quae . . . sonat om. P /

1 metrum secundum libri quinti (libri om. ORD) J metrum secundum P om. PeG / 2 quod dicitur om. PPeG / 3 archilochicum . . . predominante om. R / 4 confirmat PPeG / 5 dicens quod OJRD / 6 ut dicunt quidam homerus quendam librum (homerus om. D) OJR homerus secundum quosdam librum PeG secundum quosdam quendam librum P / 7 non viderit J //

id⁸ est debili luce⁵ RADIORUM PERRUMPERE id est penetrare INTIMA VISCERA
 TERRAE AUT PELAGI. (7) HAUT SIC id est non sic CONDITOR MAGNI ORBIS
 scilicet quia sua cognitio penetrat omnia, cum ipsum nichil latere possit,
 unde subdit (8) HUIC scilicet conditori TUENTI CUNCTA EX ALTO (9) NULLA
 MOLE RESISTUNT TERRAE sicut⁵ faciunt radiis solis,⁹⁻⁶ (10) NON NOX OBSTAT
 scilicet aspectui divino ATRIS NUBIBUS immo⁷⁻¹⁰ in uno ictu mentis, id est
 unico mentis intuitu CERNIT QUAE SINT¹¹⁻⁸ quoad praesentia QUAE FUERINT¹²⁻⁵ scili-
 cet quoad praeterita VENIANTQUE¹⁰⁻³ scilicet quoad futura (13) QUEM scilicet
 conditorem, quia omnia solus respicit: nullus enim intellectus cognoscit¹³⁻¹⁴
 omnia simul nisi tantum diximus (14) VERUM POSSIS id est poteris: multi
 libri habent POSSUMUS et male,¹²⁻⁵ quia sic peccaret metrum¹³⁻⁶ DICERE SOLEM.
 Hic notat¹⁴⁻⁷ Alvedus rex¹⁵⁻¹⁵ translatione Anglicana, quod, licet Deus omnia
 cognoscendo¹⁶⁻⁹ praevideat etiam peccata quae committuntur¹⁷⁻¹⁰ ex libero arbitrio,
 voluit nichilominus creaturas esse liberi arbitrii, quia hoc magis decet
 divinam bonitatem. Sicut enim melius et nobilius est regnum, in quo non
 tantum servitur regi a servis¹⁸⁻²¹ sed etiam a liberis, quam¹⁹⁻²² ubi servitur
 tantum a servis,¹⁹⁻²² sic et nobilius est regnum Dei et decentius²⁰⁻²³ ex hoc,
 quod sunt aliquae creaturae libere servientes²¹⁻²⁴ sicut homo et angelus, quam
 si esset solae creaturae serviliter²²⁻²⁵ operantes,²³⁻²⁶ cuiusmodi sunt omnes
 creaturae²⁵⁻²² praeter hominem et angelum, quia ex determinatione naturae neces-
 sitantur ad opera sua. Dicit²⁷⁻²⁴ etiam mirabile verbum²⁸⁻²⁵ de libero arbitrio,
 scilicet quod Deus retribuit secundum opera²⁹⁻²⁶ liberi arbitrii unicuique
 non tantum in futuro sed etiam in praesenti, ita quod homo potest sibi

pre-

15

2 C. 41 in

8-5 id est debilitate PeG debite P / 6 sicut. . . solis om. P. / 4 primo (?)P
 post PeG / 11-8 sunt PPeG / 12-9 fuerunt OJRDPeG / 13-10 nominemque P /
 14-11 cognovit PPeG / 15-12 et male om. PPeG / 16-13 metrum et male PeG /
 17-14 dicit PPeG / 18-15 rex om. PPeG / 19-16 cogitandq P / 20-17 admittuntur D /
 18 a servis om. P / 21-19 quam ubi . . . servis OJR (a servis om. P) om. PeG
 21-20 quam ubi a servis D / 23-20 et decentius om. PeG / 24-21 servitutes P /
 25-22 serviliter . . . creature om. RD / 26-23 serviliter operantes OJP serviliter
 servientes PeG / 27-24 dicens R / 28-25 verbum] cum beatitudo (?)P /
 26 secundum opera OJRD de merito PPeG /
 29

ipsi promereri quicquid vult, excepto quod mortem non potest avertere;
potest tamen per bona opera illam tardare.

V p 3

TUM¹ EGO Prosa tertia, in qua obicit¹ contra praedicta² ostendens³ non
posse simul stare liberum arbitrium et providentiam. Et⁴ dividitur in
duas partes, in quarum prima⁴ probat impossibilitatem providentiae et
liberi arbitrii. In secunda super hoc ponit exclamationem metro tertio⁵
ibi (m 3, 1) QUAENAM⁶ DISCORS. Circa primum duo facit. Primo insinuat⁷
ea quae dicta sunt habere dubitationem. Secundo ponit istius dubitationis
rationem ibi (4) NIMIRUM, INQUAM. Circa primum sic procedit. Primo⁸
enim Boetius se dubitare⁸ occasione praedictorum insinuat dicens (1) TUM
id est tandem finitis dictis Philosophiae EGO, INQUAM, EN id est ecce
RURSUS CONFUNDOR DIFFICILIORI⁹ AMBIGUITATE maiorem enim ambiguitatem
alicuando incurrit homo expositione veritatis quam falsitatis. Unde ad
vitandum¹⁰ difficultatem multi relicto vero ponunt falsum, sicut patet de
Zenone, qui volens vitare difficultatem de¹¹ partransitione infinitorum
negavit motum,¹¹ ut patet per philosophum in sexto et octavo physicorum.
Secundo quaerit Philosophia, quae sit¹² ista dubitatio dicens (2) QUAENAM,
INQUIT, ISTA EST? scilicet ambiguitas VERA ENIM CONIECTO id est praesagio
QUIBUS PERTURBARE id est perturbaris. Coniecit¹³ hic Philosophia per locum

1 tum ego . . . obicit OJD(ego 20(?)R) tum ego inquam (om. PeG) hic
obicit PPeG / 2 quod D / 3 ostendens om. PPeG / 4 et dividitur . . .
quarum prima om. P / 5 metro tertio om. P / 6 nam P / 7 insinuat
infirmat J / 8 Primo . . . dubitare OJRD primo dubitare P primo enim se
dubitare PeG / 9 difficillima R / 10 monstrandum O / 11 de . . .
motum PeG (motum negavit R transicione D) infinitorum negavit motum OJ
infinitorum velut motum P / 12 est PPeG / 13 arguit P /